

FLATSKATTUR

MISSA TÚSUND KRÓNUR

Avgerðin hjá samgonguni um at seta flatskatt í gildi, og at forskatta pensjónir, verður ein dýr søga fyri verkafólk við lágari og miðalgóðari inntøku

Áki Bertholdsen

At vit hava fingið eina flat-skattaskipan og at pensjón-irnar nú verða skattaðar við inngjald, er ein vanlukka fyri vanlig verkafólk og fólk við lágari og miðalgóðari inntøku.

Tað er niðurstøðan á aðal-fundi í Føroya Arbeðarafelag um vikuskiftið.

Føroya Arbeðarafelag hevur fingið Jan Otto S. Holm, figgingarráðgevara, til at rokna út, hvørja ávirkan tað fær á fólk við lágari og miðalgóðari inntøku, at vit hava fingið flatskatt, og at pensjónirnar nú verða skattaðar við inngjald, ið taðin fyri sum fyrr, har tær vórðu skattaðar, tá ið tær vórðu útgoldnar.

Hægri løn, hægri skattalætta

Uttan at fara niður í teknisk-ar smálutir verður staðfest í kanningin, at inntøkur undir 250.000 krónur um árið, hava onki fingið burtur úr flatskattinum.

Tað merkir, at vanlig verkafólk, og fólk, sum annars hava lægri, ella miðal inntøkur, fáa at kalla ikki eitt oyra í skattalætta.

Men hinvegin, fáa tey, sum forvinna yvir 250.000

ágóðan av skattalættanum. Og jú hægri inntøkan er, jú størri verður skattalættin.

- Ein inntøka upp á 50.000 krónur um árið, hevur so-statt fingið 34.500 krónur um árið í skattalætta, nú vit hava fingið flatskatt, sigur Jan Otto S. Holm.

Tað svarar til ein skattalætta upp á 2.875 krónur um mánaðin.

- Hinvegin hevur ein, sum forvinnur 800.000 krónur um árið, fingið 66.000 krónur um árið í skattalætta, ella 5.500 krónur um mánaðin.

Jan Otto S. Holm vísir á, at tann, sum forvinnur 250.000 krónur, hevur fingið ein skattalætta upp á 1,8%, men tann, sum forvinnur 500.000 krónur um árið, hevur fingið 16% í skattalætta.

- Tað sæst týðiligt, at ágóðin av flatskattinum kemur teimum høgu inntøkunum til góðar, sigur hann.

Ein stór skatta-hækking

Men samstundis sum at flat-skatturin varð settur í verk, varð eisini tann skipanin sett í gildi, at pensjónirnar skuldu skattast við inngjaldi, har tær higartil hava verið skattaðar sum ein vanlig inntøka, tá ið pensjónin varð goldin út.

- Men tað, sum rakar tey serliga hart, er, at eisini inngjaldið til pensjónir skal rinda vanligan flatskatt upp á 40%.

Í heilt rundum tølum nevnið Jan Otto S. Holm sum dømi, ein, sum hevur forvunnið 250.000 krónur um árið alt lívið hevur sostatt rindað góð 30% í skatti.

- Verður pensjónin kanska 130.000 krónur um árið, hevði skatturin bara verið 25% eftir gomlu skipanini, tá ið pensjónin varð skattað sum vanlig inntøka, tá ið hon varð goldin út.

Men eftir hesi nýggju skipanini skulu 40% rindast í flatskatti, tá ið goldið verður inn til pensjón.

- Hetta er ein broyting sum førir við sær, at pensjónin verður munandi lægri, enn hon hevði verið eftir teirri gomlu skipanini.

Missa 1000 krónur um mánaðin

Jan Otto S. Holm staðfestir, at tað, sum er goldið inn í pensjón, áðrenn nýggja skipanin varð sett í gildið, verður framvegis skattað eftir gomlu skipanini.

Hann vísir á, at eitt verkafólk, sum arbeidir fulla tíð, hevur eina løn á 221.000 krónur um árið,

Hann tekur sum dømi, at tey rinda 10% í eftirløn.

Verkafólk fara ofta tíðliga á arbeiðsmarknaðin og spara sostatt leingi saman til eftirløn.

- Taka vit eitt verkafólk, sum hevur spart saman til eftirløn í fimm ár eftir gomlu skipanini og 35 ár eftir nýggju skipanini, har pensjónin verður forskattað við 40%, fer hetta verkafólkið at fáa einar 134.000 krónur um árið í eftirløn, tá ið skatturin var goldin.

Men varð skatturin av pensjónum ikki broyttur til eina forskatting, hevði hetta sama verkafólkið fingið 147.000 krónur um árið í pensjón, tá ið skatturin var goldin.

Hetta er tí, at eftir gomlu skipanini hevði pensjónin verðið skattað sum vanlig inntøka, tá ið hon varð útgoldin.

Men úrslitið er, at eitt verkafólk fer at fáa 13.000 krónur minni um árið í pensjón av tí, at pensjónin nú verður skattað við inngjald.

Tað eru góðar 1.000 krónur minni um mánaðin at liva av.

Eftir gomlu skipanini hevði pensjónisturin goldið góð 30% í skatti, men eftir nýggju skipanini er skatturin 40%.

Tey skuldu skamma seg

Tey vildu ikki lurta eftir okkum og úrslitið kenna vit

Áki Bertholdsen

- Tey skulu skamma seg fyri at hava gjørt livikorini hjá vanligu fólkinum so nógv verri – bæði nú og langt inn í framtíðina.

Tað var boðskapurin hjá Georg F. Hansen, formanni í Føroya Arbeðarafelag á aðalfundinum leygardagin.

Sum vit greiða frá í aðrari grein her á síðunum, vísir ein kanning, at ein limur í Føroya Arbeðarafelag, sum fer á pensjón um nøkur ár,

fer at missa einar 13.000 krónur um árið í pensjón.

Hetta er av tí pensjónin verður forskattað, samstundis sum at pensjónsskatturin varð hækkaður upp til 40%.

- At missa 13.000 krónur um árið, ella góðar 1.000 krónur um mánaðin, er nógvur peningur hjá einum arbeiðara, sum bara hevur eftirløn úr eftirlønarskipanini hjá Føroya Arbeðarafelag, Samhalds-fasta, og tað almennu pen-

sjónina at líta á, sigur Georg F. Hansen

Men tað vístu vit eisini á, áðrenn pensjónsskatturin var trýstur ígjøgnum í 2011, leggur hann afturat.

- Sambandsflokkurin, Fólkaflokkurin, Miðflokkurin og Sjálvstýrisflokkurin, sum vóru í samgongu, vildu ikki lurta og viðurkenna, at tað vit søgdu var rætt, men trýsti sítt uppskot ígjøgnum.

- Úrslitið kenna vit og verkafólkið kemur at rinda

ein stóran prís í pensjónista-árunum fyri hesa misgerð.

Koyr í ruskspannina

Georg F. Hansen heldur at tey skuldu "skamma seg", fyri at hava gjørt livikorini so nógv verri hjá vanligu fólkinum nú og langt inn í framtíðina

- Nógvar broytingar eru framdar, sum ávirka livilíkindini hjá verkafólki skeiva vegin. Og verður seinni parturin av pensjónsnýskipanini sam-

tykt, er tað endaliga staðfest, at í Føroyum koma vit at hava eitt samfelag, har møguleiki bara er hjá teimum vælløntu at lívbjarga sær.

- Skattalættin, forskattingin og tað at skatturin á eftirlønini fór upp í 40%, rakar okkara limir hart. Tað kann ikki vera rætt, at vit skulu bløða í pensjónsárum, tí vælbjargaði skulu hava skattalættar, greiddi Georg F. Hansen, fólkinum frá á aðalfundinum.

- Tað fer at vera eitt gapandi hol í landskassanum um nøkur ár, og tá er spurningur, um eftirlønin ikki verður skatta enn einaferð, leggur hann afturat

Hann vónar, at alt eftirlønarpenningskortid sum tað er, verður tveitt í ruskspannina og at Samhaldsfasti heldur verður styrktur fyri at tryggja verkafólki eina rímliga pensjón.